

Dokument č. 1226

Johannes Unger: Předpísemné dějiny českých korunních lenních statků Aš a Plesná a jejich okolí

Zde: listina, příloha C) Aš - Apelační rozsudek - str. 9

„Apelační rozsudek“ z 21. března 1667, kterým císařovna Marie Terezie ukončila dlouholetý právní spor lenních poddaných z Ašska se všemi feudálními pány von Zedtwitz, obsahuje 41 bodů. Jejich práva byla omezena již v roce 1753 pražskou Apelační komorou. Tento rozsudek potvrdil dekret císařovny. Jednotlivé body byly revidovány ve smyslu poddaných. Tento dekret nyní přesně definoval robotní povinnosti, neoblíbené povinnosti, jako doručování zpráv, byly, až na výjimky, zrušeny. Sedláci nyní mohli bez omezení obdělávat své pozemky, aniž by tam mohli pastýři feudálních vlastníků pást svěřený dobytek. Upevněno bylo právo poddaných podávat stížnosti. Nikdo kvůli tomu již nemůže být vkládán do želez a žalářován v podzemních kobkách. Dekret kromě toho upravuje spor ašských pivovarníků s pány von Zedtwitz.

Kopie originálního textu je součástí přílohy pojednání „Denkwürdigkeiten der Deutschen mit besonderer Hinsicht auf die böhmischen Kronlehngüter Asch und Fleißen und ihrer Umgebung (Německé pamětihodnosti v ohledu na české korunní lenní statky Aš a Plesná a jejich okolí)“. V prvním dílu se plesenský pastor Johannes Unger věnuje „předpísemné historii“. V Plesné, která byla přifařena do Bad Brambachu v Sasku, se, stejně jako v Ašském výběžku, od dob reformace kontinuálně udržela evangelická víra. Unger, které své dílo v roce 1814 věnoval „v největší úctě“ hraběti Carlu Moritzovi von Zedtwitz, studoval ranou historii svých českých/vogtlandských/franských sousedů. Pročítal přitom převážně zprávy latinských pisatelů, interpretoval však také přírodní úkazy a vykopávky. Objevil tak ve své domovině stopy Římanů, Germánů a dalších národů. V Aši a jejím okolí identifikoval pastor řadu germánských svatyň, jako např. Hainberg. Obsahově nesouvisející jsou „přílohy“ ve druhém svazku. Zde pastor uveřejnil důležité, málo známé listiny související s Aší a Plesnou. V Ašském archivu v Rehau je uložen originál tohoto díla z roku 1814.

Johannes Tobias Unger, narozený 6. července 1800 v Aši, se po studiu ve Vídni a Praze stal 18. března 1834 prvním pastorem v Plesné. Ve Vídni se u císaře velmi zasadil o zrovnoprávnění evangelického vyznání a nějakou dobu působil v Plesné také jako starosta. Později se však své obci odcizil a byl zbaven úřadu. Unger, který se považoval také za dějepisce, zemřel v chudobě ve Schwechatu u Vídne.